

Informe per als concursos d'arquitectura amb intervenció de jurat

A.FLUENT

Reconstruint els camins de l'aigua

Marta Carrasco & Sergi Selvas

Projecte seleccionat a la convocatòria de residències a Cal Gras, Avinyó, 2013

Reflexió i proposta

"A.Fluent. Reconstruint els camins de l'aigua" és un projecte interdisciplinari que integra art, paisatge i territori. Es parteix de la idea de l'art com a element catalitzador de transformacions que es produeixen sobre el territori; un mitjà que ens possibilita alterar la manera que tenim d'entendre'l; de canviar la relació que hi establim, i així, començar un nou procés de reconstrucció i recomposició dels elements que han perdurat en la memòria i en l'imaginari dels habitants del lloc, constituint una identitat col·lectiva alhora efímera i real, processos però que han esdevingut invisibles malgrat la seva importància en els sabers col·lectius d'una població que torna a clamar per una altra manera de viure la terra. És per això que amb el projecte ens plantejem com podem reconèixer el territori més enllà de l'anàlisi cartogràfic convencional; com podem reconstruir-ne els camins, conèixer els seus habitants i descobrir les seves ciutats per entendre'n les transformacions que s'hi han produït així com els anhels presents de la seva gent.

El projecte en forma de procés

El projecte es localitza a la zona d'Horta d'Avinyó, a el Bages. Contraposant els territoris contemporanis amb els paisatges del passat, caminant, recorrent, aliant-nos amb les tensions que subjecten la terra i els pobles, es cartografien aquestes relacions i es registren les experiències que descriuen i formen el territori per participar d'aquest procés universal, transversal i estètic de territorialització. En aquest procés **el projecte pren com a referent la recerca de l'aigua (torrents, rieres, fonts, pous...) i com a objecte d'estudi, els camins que els habitants d'Avinyó van construir per accedir a tots aquests llocs.** Es tracta doncs de reconstruir un territori no oblidat però si amagat, fent partícips els veïns i veïnes del poble mitjançant la construcció d'una nova cartografia narrativa, cercant aquells espais rastre de l'acció humana entesa com un procés de relacions entre l'home i el seu entorn natural, a partir de les quals es generen o es creen aquests espais, llocs i camins i que són part d'aquesta antropització del territori.

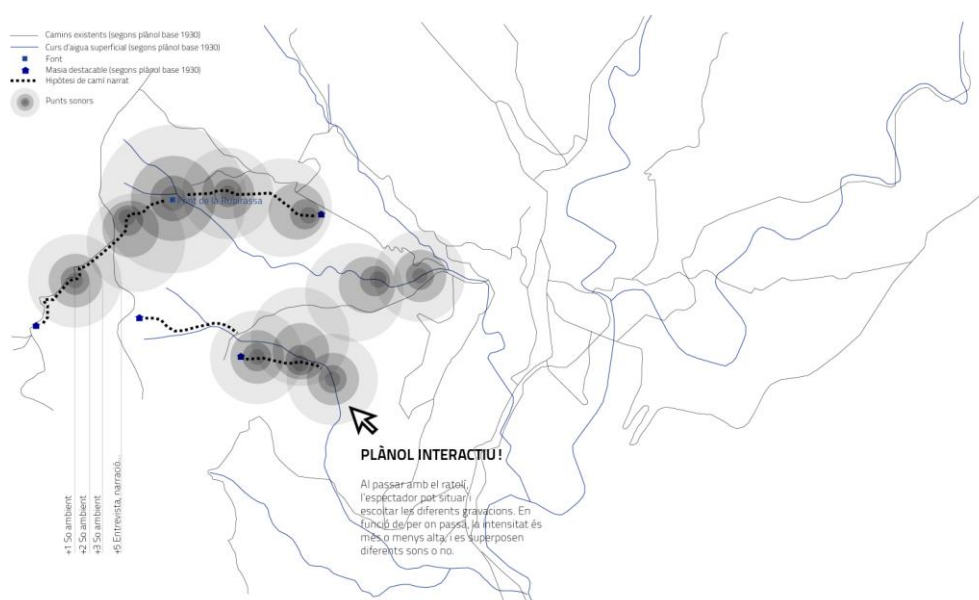
Com a projecte de recerca es parteix de l'exploració del territori i del paisatge d'Avinyó lligat a l'aigua com a font i com a recurs, per tal d'esbrinar quins són els camins, les rutes i els recorreguts que els habitants del poble han fet per anar a trobar-se amb aquest element. Ja fa uns anys que era molt comú anar a buscar aigua a la font, però actualment, per la qualitat de l'aigua (sovint contaminada) o bé per la comoditat de comprar-la embotellada, molts d'aquests recorreguts estan minvant i, fins i tot, desapareixent convertint-se en camins o petits senders, a vegades fins i tot espontanis, contribuint així a la transformació del propi paisatge cultural del lloc. Una recerca que en bona part segueix els principis metodològics dels sociòlegs o etnògrafs seguint la cartografia treballada col·laborativament amb els habitants, complementant-los amb els dels urbanistes, contrastant la història oral amb els mapes històrics que ens dibuixen allò que la memòria col·lectiva de la gent ens descobreix, i redibuixant i interpretant, acabem entenent com s'estructura el territori d'Avinyó en relació a l'aigua.

Tota aquesta documentació vivencial així com el registre dels sons ambients de cadascun dels llocs narrats, i les visites als diferents punts, permeten completar una **cartografia sonora** que visibilitza les subjectivitats que conformen el paisatge de la zona d'Horta d'Avinyó.

La materialització del projecte

Essent conscients que amb el propi procés projectual ja aconseguim una aportació en termes de coneixement i difusió del què és territori i paisatge, i com podem transmetre'n els seus valors, ens plantegem fer un pas més enllà en la recerca sobre el tema cartogràfic i de representació del territori.

Ens proposem **construir una cartografia sonora interactiva**, per una banda consultable a través d'internet com espai expositiu universal, però també reproduïble en format exposició a partir d'una projecció a gran escala en què el públic passa a ser el punter, i la sala, el territori, per tal de possibilitar la pròpia experiència personal sobre una reinterpretació del territori d'Horta a partir de la reproducció dels diferents sons i narracions (sons ambient i entrevistes).

Esquema presentat a la convocatòria.

Aquesta cartografia interactiva està desenvolupada amb Flash (AS2) que permet al visitant navegar pels racons del territori i escoltar aquells sons que acompanyen el paisatge i les històries dels seus habitants. Es pot consultar l'aplicació des de qualsevol ordinador i navegador (es recomana però l'ús de l'última versió de Chrome o Firefox).

[En aquests moments, a gener de 2014, s'està acabant de realitzar el muntatge d'aquesta instal·lació].

Altres consideracions que vulgueu aportar i que facilitin la valoració del projecte

Enllaços

[A.Fluent mapa interactiu](#): mapa interactiu online del projecte (en proves a gener de 2014)

[Blog residents a Cal Gras](#): cròniques de l'estada i desenvolupament del projecte

[Més informació sobre el projecte](#): web personal

El muntatge de la instal·lació sonora es presentarà el primer trimestre de 2014 a Avinyó. El desembre de 2013 se n'ha realitzat una prova a la facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona.

Per la valoració del projecte cal tenir en compte que la documentació gràfica és complementària del projecte, ja que la documentació més important és en format sonor i, per tant, no consultable directament a través d'aquest document. Tot i això s'adjunten plànols i imatges realitzats i captures de pantalla.

2014

A.fluent. Reconstruint els camins de l'aigua

Marta Carrasco i Sergi Selvas

Horta d'Avinyó, Avinyó.

Seleccionat per la convocatòria de Residències per a Creadors Cal Gras 2013.

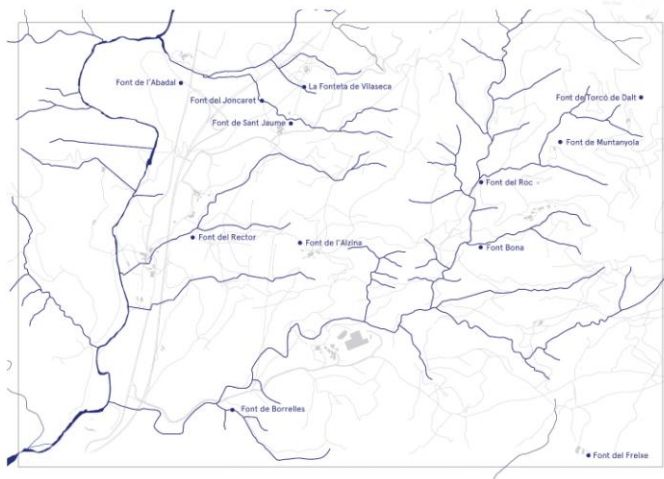
#Investigació #Paisatge #Sonor #Interacció #Territori

Cartografia interactiva desenvolupada amb Flash (AS2) que permet al visitant navegar pels racons del territori i escoltar aquells sons que acompanyen el paisatge i les històries dels seus habitants. Es pot consultar l'aplicació des de qualsevol ordinador i navegador (es recomana però l'ús de l'última versió de Chrome o Firefox).

Projecte: Instal·lació Sonora Interactiva i Cartografia Sonora Online (2013) www.mixite.es/affluent

El procés com a projecte

01 // Recerca i anàlisi del territori. Objecte d'estudi: les font d'Horta d'Avinyó

Superposició de les minutes municipals de 1914 del terme municipal d'Avinyó, amb Horta d'Avinyó a la part inferior.

- 1 Font de l'Abadal
- 2 Font del Joncarret
- 3 Font de Sant Jaume
- 4 La Fonteta de Vilaseca
- 5 Font del Rector
- 6 Font de l'Alzina
- 7 Font de Borrelles
- 8 Font Bona
- 9 Font del Roc
- 10 Font de Muntanyola
- 11 Font del Torç de Dalt
- 12 Font del Freixe

La recerca històrica i sobre el territori no només es treballa amb cartografia sinó que es recorren als diferents agent, realitzant i enregistrant les entrevistes que posteriorment es poden consultar amb la cartografia sonora:

1914

1956

2013

Empreptes

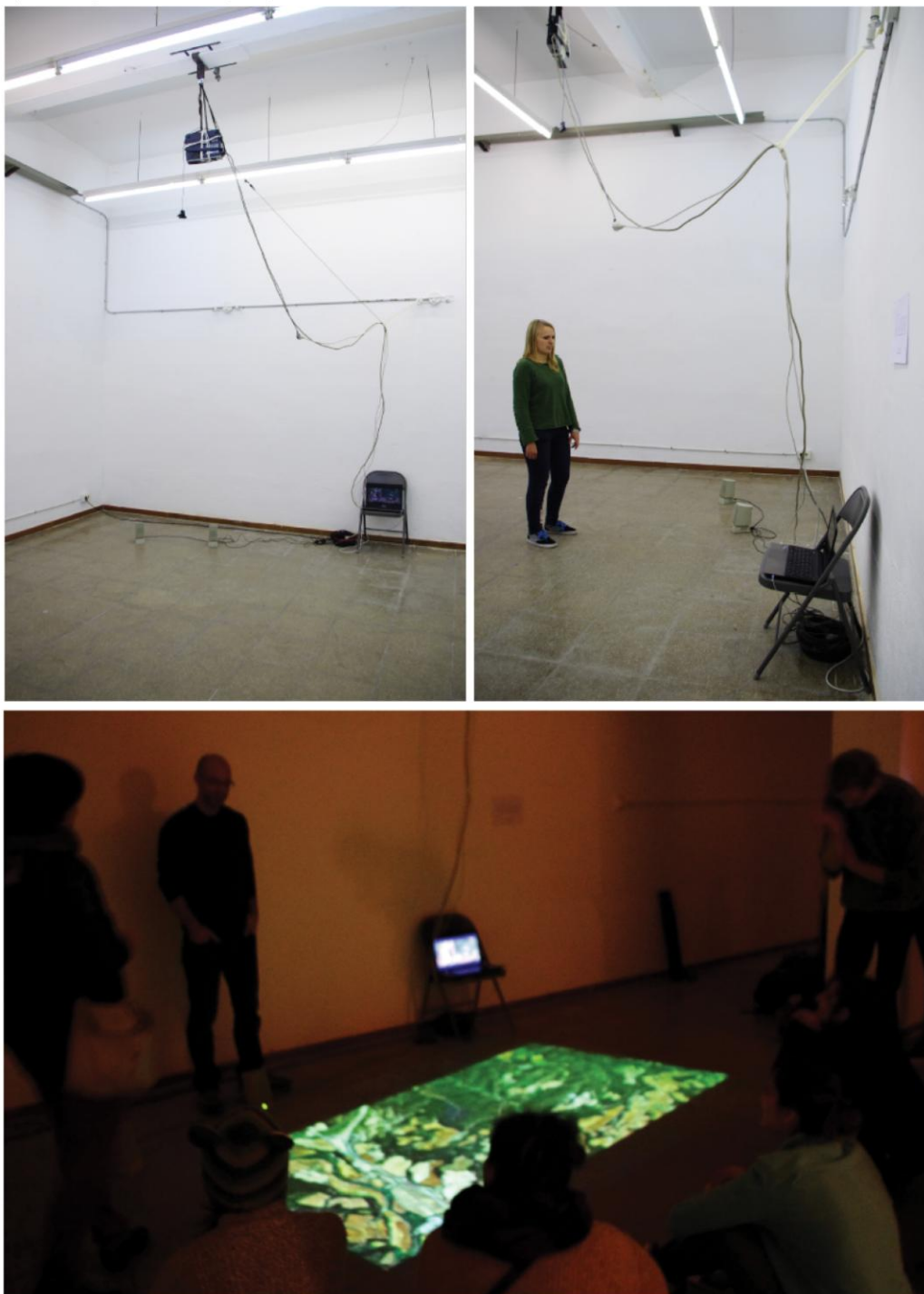
Traces

03 // Mapa sonor interactiu

Es pot consultar el mapa interactiu online a www.mixite.es/afluent

[A data gener de 2014 encara s'està treballant en la instal·lació.
Aquestes imatges són de la fase de prova]

Dades sobre el concurs

Nom del concurs / Objecte	Convocatòria de residències per a creadors Cal Gras 2013
Organisme que convoca el concurs	Cal Gras Alberg de Cultura
Caràcter del concurs	Altres
Tipus de procediment	Obert
Composició del jurat	Nacional
Naturalesa del jurat	Extern a l'organisme convocant
Crida	Internacional
Resultat del concurs	Seleccionada
Data de resolució del concurs	30/08/2013

Dades sobre el projecte

Nom del projecte presentat / Lema	A.Fluent. Reconstruint els camins de l'aigua
Autor/Autors UPC	Marta Carrasco Bonet
Altres autors	Sergi Selvas Gardeñas